

Seminář VPL118:

Úkol: Zhodnoťte následující výzkumné designy z hlediska interní (kauzální), konstruktové a externí validity

Příklady možných hrozeb interní validity:

- A) Absence náhodného rozdělení do skupin (kontrolní skupina pouze implicitní v podobě lidí, kteří odpověděli, že brožuru nečetli) – přítomnost „samovýběru“ – hrozba selekce – např. číst mohli ti, co se pozitivně zajímají, tedy že ve skutečnosti platí opačná kauzalita: čím více jsou nakloněni, tím více čtou
- B) Žádná kontrola nad „dávkováním“ intervenční látky – respondenti si mohli sami nadávkovat látku v souladu s tím, jak si oni sami myslí, že je od nich očekáváno (odraz „poslušnosti“) – vysoká korelace mezi informovaností a postojem může být pouze odrazem vyšší poslušnosti/loajality (tedy poslušnější lidé uvedli, že četli vždy a faktor poslušnosti způsobil i pozitivní postoj k politice)
- C) Absence pretestu – vůbec není známo, jakou míru spokojenosti vykazovali testovaní lidé před obdržetím brožury – např. lidé, co četli brožury vždy, mohli být na počátku daleko spokojenější s vládní politikou, než ti co je nečetli – ve skutečnosti je tedy možný i negativní efekt (na počátku studie je mezi „čtenáři“ a „nečtenáři“ větší rozdíl ve spokojenosti ve prospěch „čtenářů“ než na konci)
- D) I kdyby implicitní skupiny byly před obdržetím brožury v průměru podobné, co se týče míry spokojenosti s politikou, nelze vyloučit, že díky neznámé podobě 38% odpadu (který mohl být různý a systematický v různých skupinách) nedošlo k naměření různé míry spokojenosti díky tomuto různému odpadu a ne díky skutečnému efektu informační brožury – hrozba experimentální úmrtnosti.

Možné hrozby externí validity:

- A) Nenáhodný vzorek – přesněji vzorek byl sice vybrán náhodnou procedurou, nicméně v důsledku velkého „odpadu“ (1350 – 837 = 513 lidí neodpovědělo, tj. 38%) o kterém nelze předpokládat, že by byl náhodný

Možné hrozby konstruktové validity:

- A) Lze posoudit validitu částečně obsahově (obsahová validita) a zjevnou validitu. V této souvislosti text užívá termíny „slabá komunikace“, „čím více informací je lidem poskytnuto, tím spokojenější jsou lidé s vládní sociální politikou“, „informační kampaň“. Pokud je informační brožura standardního (očekávaného) vyhotovení, pak je konzistentní s konstruktem „informační kampaň“. Nyní ke vztahu „čím více informací je lidem poskytnuto, tím spokojenější jsou lidé s vládní sociální politikou“. První část vztahu tedy „čím více informací je lidem poskytnuto“ je spíše na úrovni indikace než na úrovni konstruktů (kterým by byla např. „informovanost“). Míra informovanosti jakožto konstrukt se v textu explicitně nevyskytuje – posuzovat konstruktovou validitu je tudíž irelevantní. Validitu konstruktů „spokojenost s vládní sociální politikou“ nelze posoudit, neboť v textu nejsou informace o indikacích konstruktů.

